

Thay đổi phương thức gieo cấy để loại bỏ lúa cỏ

Những năm qua, trên đồng ruộng Kiến Xương xuất hiện lúa cỏ phát sinh gây hại làm ảnh hưởng đến năng suất, chất lượng lúa. Trước thực trạng đó, các địa phương trong huyện đã thay đổi phương thức gieo cấy để hạn chế lúa cỏ phát sinh gây hại.



Lúa cỏ xuất hiện trên diện tích gieo sạ ở xã Quốc Tuấn (Kiến Xương).

Xã Quốc Tuấn từng là một trong những “điểm nóng” về lúa cỏ phát sinh gây hại. Bà Nguyễn Thị Xiu, thôn Thụy Lũng Đông cho biết: Nhà tôi thường cấy 5 mẫu ruộng, những năm trước đây ruộng nào cũng có lúa cỏ, năm ngoài có ruộng lúa cỏ lên dày như mạ phải phun thuốc cho lúa chết đi rồi cấy lại. Do không có nhân lực nên các vụ trước tôi gieo sạ 100% tính ra giảm được nhân công nhưng chi phí lại quá lớn bởi vừa mất công dặm lại vừa tốn chi phí vào phân bón. Như vụ mùa năm ngoái, ngoài chi phí vào cây lúa, chỉ riêng tiền phân bón 250.000 đồng/sào, chi phí dặm lại 4,5 triệu đồng. Mặc dù tốn kém vậy nhưng cuối cùng vẫn không có thóc ăn nên năm nay tôi quyết tâm chuyển sang gieo mạ cấy với chi phí 6 triệu đồng để khắc phục tình trạng lúa cỏ. Bà Nguyễn Thị Ngọc, thôn Đắc Chung Trung cấy thường xuyên gần 1 mẫu lúa chia sẻ: 3 năm nay lúa cỏ đã xuất hiện trên đồng

ruộng tuy nhiên từ năm ngoài đến nay xuất hiện nhiều hơn. Do đó tôi cũng làm theo chỉ đạo của HTX chuyển sang cấy máy để đạt năng suất lúa cao hơn. Đến nay bước đầu cho thấy hiệu quả rõ rệt, lúa cỏ không còn trên diện tích cấy máy. Ông Phạm Văn Thọ, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Quốc Tuấn cho biết: Đặc tả của địa phương những năm trước đây là gieo sạ 100% diện tích ở cả 2 vụ lúa nên tình trạng lúa cỏ xuất hiện nhiều dẫn đến một số diện tích không được thu hoạch khiến bà con không thiết tha với đồng ruộng. Có những năm có tới 50ha bị nhiễm lúa cỏ, hàng chục héc-ta bị nhiễm nặng phải cắt bỏ. Trước thực trạng đó Đảng ủy, UBND xã đã quyết liệt chỉ đạo HTX tuyên truyền, vận động xã viên chuyển đổi phương thức từ gieo sạ sang gieo cấy để nhân ra diện rộng. Vì thế, vụ mùa năm 2022 HTX đã làm thí điểm 1 mẫu ở chính vùng đại dịch lúa

cỏ để so sánh với ruộng gieo sạ bên cạnh. Kết quả 1 mẫu cấy tay đã không có lúa cỏ, năng suất lúa đạt cao, chất lượng gạo tốt, diện tích gieo sạ bên cạnh vẫn nhiễm lúa cỏ và bị mất mùa. Sau đó xã tổ chức hội nghị đầu bờ để bà con được tận mắt chứng kiến và quyết tâm chuyển đổi toàn bộ vùng trọng điểm về lúa cỏ sang gieo cấy với khoảng 20ha ở vụ xuân 2023. Hiện nay vùng cấy này lúa phát triển tốt, không có lúa cỏ mọc. Đến cánh đồng xã Trà Giang, ông Phạm Văn Đài, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã cho biết: Trước đây đồng này bị nhiễm lúa cỏ nhiều nhất xã, nhiều ruộng mất trắng không được thu hoạch. Nhờ có sự chỉ đạo vào cuộc tích cực từ các cơ quan chuyên môn, từ năm 2020 chúng tôi đã tổ chức họp dân để phổ biến rõ hơn về tác hại của lúa cỏ, hướng dẫn nhân dân dùng các biện pháp thủ công như nhổ bỏ khi lúa cỏ ở giai đoạn đầu và cắt bỏ nếu diện tích nhiễm

nặng từ 70% diện tích trở lên. Qua các vụ HTX đã tổ chức nhiều hội nghị để tuyên truyền hướng dẫn các biện pháp kỹ thuật cho bà con, đặc biệt vụ xuân năm nay chúng tôi chỉ đạo một thôn tiến hành cấy lúa nhiều lần, giữ nước khi cấy để ngấm lúa cỏ mọc. Kết quả đến nay diện tích lúa cỏ ở vùng gieo cấy đã giảm tới 80%, diện tích cấy máy đã tăng lên chiếm 60%. Đây là động lực để HTX tiếp tục vận động bà con bỏ thói quen gieo sạ, chuyển sang gieo mạ khay để cấy máy, gieo mạ nên để cấy tay trong những vụ tới.

Ông Nguyễn Đức Thịnh, Trạm trưởng Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện Kiến Xương cho biết: Qua kiểm tra hiện nay có 7 xã ở Kiến Xương đã xuất hiện tình trạng lúa cỏ. Tất cả những diện tích này đều tập trung chủ yếu ở diện tích gieo sạ và có nguồn gốc bị nhiễm từ các vụ lúa trước. Để hạn chế tình trạng này, ngay từ đầu vụ sản xuất, cán bộ của Trạm đã đi từng thôn, từng xã có nhiều lúa cỏ tập huấn cho bà con nông dân về cách nhận biết và các biện pháp ứng phó với lúa cỏ, trong đó đặc biệt coi trọng công tác tuyên truyền để người dân thay đổi phương thức gieo cấy. Lúc đầu cũng còn một số khó khăn do người dân chưa tin và làm theo song qua những mô hình làm thí điểm đến nay người dân đã hiểu rõ hơn và đi vào thực hiện. Hiệu quả thể hiện rõ rệt nhất ở những xã có tỷ lệ lúa cỏ cao, nhiều ruộng phải cắt bỏ như Quốc Tuấn, Vũ Công, Lê Lợi thì đến vụ xuân năm 2023 đã giảm mạnh.

THU THỦY

PHÚ LƯƠNG

Nỗ lực về đích nông thôn mới nâng cao

Xác định xây dựng nông thôn mới (NTM) là việc làm thường xuyên, không có điểm dừng, ngay sau khi về đích NTM năm 2015, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã Phú Lương (Đông Hưng) tiếp tục tập trung mọi nguồn lực củng cố, nâng cao chất lượng các tiêu chí, nỗ lực phấn đấu về đích NTM nâng cao cuối năm 2023.

Bước vào xây dựng NTM nâng cao, xã Phú Lương cũng gặp không ít khó khăn. Với phương châm “đề làm trước, khó làm sau”, xã đã tiến hành rà soát, đánh giá lại từng tiêu chí để xây dựng lộ trình, phương án thực hiện cho từng giai đoạn. Xác định việc đổi mới sản xuất, nâng cao thu nhập, đời sống cho người dân là mục tiêu chính của xây dựng NTM, nền tảng để thực hiện các tiêu chí khác, xã đẩy mạnh tuyên truyền, vận động nhân dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất. Ông Nguyễn Trọng Thành, Giám đốc HTX DVNN xã cho biết: Phú Lương là xã thuần nông, cây lúa vẫn là chủ lực, HTX DVNN xã đã tổ chức lại sản xuất, tiên phong triển khai phương pháp cấy lúa hàng rộng, hàng hẹp, tăng diện tích cấy lúa chất lượng cao, mở rộng diện tích cấy bằng máy lên trên 35%. 2 năm qua, HTX phối hợp triển khai mô hình canh tác lúa thân thiện với môi trường ban đầu có 10 hộ tham gia, đến nay có khoảng 100 hộ tham gia. Bên cạnh đó, xã quy vùng chuyển đổi để các hộ phát triển trang trại tổng hợp, trồng hoa, rau màu các loại... đem lại thu nhập cao gấp nhiều lần cấy lúa. Trên 30 gia đình ở vùng ven đê, ven sông cải tạo vườn tạp, ruộng cấy lúa kém hiệu quả để trồng đào cảnh với tổng diện tích trên 10ha. Nhờ vậy, giá trị sản xuất nông nghiệp của xã năm 2022 đạt trên 57 tỷ đồng, vượt kế hoạch đề ra.

Để thực hiện tiêu chí tổ chức sản xuất và phát triển nông thôn, Phú Lương còn khuyến khích nhân dân du nhập phát triển nghề về địa phương nhằm tạo việc làm, tăng thu nhập cho người lao động. Trên địa bàn xã có một số cơ sở may mặc,

gia công cơ khí, vật liệu xây dựng, điện tử... tạo việc làm cho hàng trăm lao động. Phú Lương từ một xã khó khăn nay đã trở thành địa phương phát triển với thu nhập bình quân đạt 57 triệu đồng/người/năm, tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 2,53%, tỷ lệ lao động có việc làm đạt trên 90%.

Thực hiện chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), Phú Lương luôn quan tâm xây dựng các thiết chế văn hóa, phát triển phong trào văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao nhằm nâng cao đời sống tinh thần cho người dân. Anh Phan Thế Nông, công chức văn hóa xã cho biết: Toàn xã đã thành lập và duy trì hoạt động thường xuyên, liên tục, hiệu quả 14 câu lạc bộ dân vũ, hát dân ca, pháo đất, bóng chuyền... thu hút hàng nghìn lượt người ở các lứa tuổi khác nhau tham gia luyện tập. Vào buổi tối, các nhà văn hóa thôn đều sáng đèn, rộn ràng tiếng nhạc, thành viên các câu lạc bộ say sưa tập luyện. Chị Mai Thị Bàng, thôn Duyên Phú chia sẻ: Từ khi xây dựng NTM, nay là NTM nâng cao diện mạo quê hương đổi mới. Điện, đường, trường, trạm khang trang, sạch đẹp. Đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân được

nâng lên. Chúng tôi được tham gia nhiều hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao thấy tươi trẻ, khỏe, tự tin hơn, từ đó lao động, sản xuất hăng hái, hiệu quả hơn.

Ông Nguyễn Trọng Tuệ, Phó Chủ tịch UBND xã Phú Lương cho biết: Thực hiện các tiêu chí xây dựng NTM nâng cao, Đảng ủy xã ban hành nghị quyết chuyên đề, chủ động triển khai kế hoạch thực hiện từng phần việc cụ thể. Xã thành lập Ban Quản lý xây dựng NTM nâng cao, ban phát triển ở các thôn. Đến nay, Phú Lương đã hoàn thành 15/19 tiêu chí NTM nâng cao, 4 tiêu chí còn lại đều cần nhiều kinh phí là giao thông, nhà văn hóa, y tế, sản phẩm OCOP. Thời gian tới, cấp ủy, chính quyền xã tiếp tục phát động toàn dân tham gia xây dựng thôn xóm văn minh, sạch đẹp; tích cực chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, nhân rộng các mô hình kinh tế hiệu quả; huy động tối đa các nguồn lực đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng nông thôn... để sớm hoàn thành các tiêu chí còn lại.

THU HIỀN



Đào cảnh đang được lựa chọn xây dựng sản phẩm OCOP.

Đưa sản phẩm đồ gỗ mỹ nghệ xuất khẩu



Chị Phạm Thị Tiên thường xuyên kiểm tra các mẫu mã để bảo đảm đúng kích thước, thiết kế của khách hàng.

Gần 15 năm gắn bó với nghề sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ, chị Phạm Thị Tiên, thôn Vĩ Giang, xã Chí Hòa (Hưng Hà) không chỉ tạo việc làm cho hàng chục lao động địa phương mà còn góp phần đưa các sản phẩm đồ gỗ mỹ nghệ xuất khẩu.

Trong thời gian sinh sống và làm việc tại Đài Loan, bằng sự nhạy bén trong kinh doanh và vốn kiến thức về đồ thờ, chị Phạm Thị Tiên đã nhìn ra cơ hội để xuất khẩu sản phẩm mỹ nghệ của Việt Nam sang thị trường này. Trở về Việt Nam vào năm

2010, chị Tiên cùng chồng quyết định mở xưởng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ để chủ động nguồn hàng xuất khẩu. Ban đầu chị mở xưởng tại huyện Quỳnh Phụ, tuy nhiên nguồn vốn ít, thị trường nghề khan hiếm, thị trường xuất khẩu bấp bênh nên có lúc tưởng như không trụ được với nghề. Song, qua tìm hiểu, xã Chí Hòa thời điểm đó là nơi tập trung buôn bán đồ gỗ mỹ nghệ, chị Tiên đã mạnh dạn thuê đất mở xưởng để phát triển nghề.

Thăm xưởng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ của chị Tiên chúng tôi thấy được không

khí lao động hăng say của hàng chục lao động cặm cui, chau chuốt tỉ mỉ đường nét tinh tế cho từng sản phẩm như: hoành phi, câu đối, đèn lồng, tranh phù điêu trần nhà, cửa vồng, tượng thờ... Anh Nguyễn Thế Hùng, xã Chí Hòa đã gần bó với xưởng sản xuất của chị Tiên hơn 10 năm nay chia sẻ: Đối với những sản phẩm này, việc đầu tiên là phải chọn phối gỗ đẹp, không bị sâu mọt; đồng thời, phải có bàn tay khéo léo và “gu” thẩm mỹ tốt. Trong quá trình sáng tạo sản phẩm, chúng tôi phải tập trung cao độ vào

từng đường nét chạm đục, kênh bong; bảm sát tuyệt đối bản thiết kế đã được in sẵn trên nền gỗ thì mới tạo lên được những sản phẩm tinh xảo, có hồn. Vì thế, không phải ai cũng gần bó với nghề này được, nhiều khi đó là cái duyên.

Ngay từ khi thành lập, xưởng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ chị Tiên đã chọn hướng đi riêng biệt đó là tập trung vào sản xuất các sản phẩm đồ thờ để xuất khẩu sang thị trường Đài Loan. Lúc đầu tưởng của chị chủ yếu sản xuất những sản phẩm phục vụ cho các công trình thờ tự quy mô nhỏ, đến nay đã chế tác thành công hàng trăm sản phẩm đồ gỗ mỹ nghệ phục vụ công trình đền, chùa lớn tại Đài Loan, tạo được thương hiệu cho riêng mình. Chị Phạm Thị Tiên cho biết: Khách hàng chỉ cần gửi thông số công trình và yêu cầu thiết kế, chúng tôi sẽ chế tạo sản phẩm theo yêu cầu, đóng container chuyển sang Đài Loan, sau đó mới lắp ghép, phối màu, sơn phủ. Làm như vậy, giá trị sản phẩm cao hơn rất nhiều, có những đơn hàng tôi nhận có trị giá vài chục tỷ đồng.

Việc chế tác công trình tâm linh đã khó nhưng chế tác được những công trình tâm linh cho khách hàng Đài Loan còn khó hơn gấp

nhiều lần. Để đáp ứng nhu cầu sản xuất, chị đã đầu tư thêm máy bào, máy cốn, máy xẻ, máy định hình, tuy nhiên việc đục đẽo thủ công vẫn không có máy móc nào thay thế được. Chị Tiên cho biết thêm: Đài Loan là thị trường “khó tính”, yêu cầu khắt khe đối với các sản phẩm thủ công mỹ nghệ. Từng chi tiết nhỏ trong các công trình tâm linh phải được đục chạm hoàn toàn thủ công, đường nét chau chuốt, mài dũa tỉ mỉ; từ chim muông, rồng phượng đến những loài hoa cỏ cũng phải được chạm khắc mềm mại và sống động. Sau một thời gian, chúng tôi đã khẳng định được chất lượng sản phẩm, vì thế khách hàng tìm đến chúng tôi ngày một nhiều.

Trung bình mỗi năm, xưởng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ của chị Tiên xuất khẩu từ 7 - 10 container thành phẩm, giá trị lên tới

hàng chục tỷ đồng, tạo việc làm ổn định cho khoảng 20 lao động địa phương với thu nhập từ 10 - 15 triệu đồng/người/tháng. Chị Đinh Thị The, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ huyện Hưng Hà cho biết: Chị Phạm Thị Tiên là phụ nữ duy nhất trong huyện đã mạnh dạn tìm hướng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ xuất khẩu sang thị trường nước ngoài. Không những thế, chị còn là hội viên nhiệt tình, năng nổ, tích cực hưởng ứng các cuộc vận động của cấp trên phát động và giúp đỡ các gia đình chị em có hoàn cảnh khó khăn. Những thành quả đạt được trong lao động, sản xuất của chị Tiên xứng đáng là tấm gương sáng để chị em phụ nữ học tập và noi theo, góp phần làm đẹp thêm hình ảnh của người phụ nữ trong thời kỳ mới.

THANH THỦY



Đù có máy móc nhưng các công đoạn thực hiện vẫn chủ yếu nhờ bàn tay khéo léo của người thợ.

TIỀN HẢI Kiểm tra đê, kè, cống trước mùa mưa bão

Để chủ động phòng, chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn, cuối năm 2023, huyện Tiền Hải vừa tổ chức 2 đoàn công tác đi kiểm tra hệ thống đê, kè, cống trên địa bàn.

Tiền Hải có 36,3km đê biển số 5 và số 6 và 17,3km đê cửa sông hữu Trà Lý, đê tả Hồng Hà, 30 cống dưới đê, 6 tuyến cống cấp 1, 26 sông cấp 2... Qua kiểm tra thực tế, đoàn công tác của huyện yêu cầu các địa phương, đơn vị liên quan tăng cường tuyên truyền để người dân nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về bảo vệ công trình đê điều, công trình phòng, chống thiên tai. Đối với các trường hợp vi phạm pháp luật đề điều phải xử lý dứt điểm. Các địa phương chủ động xây dựng phương án về phương tiện, nhân lực hộ đê, bảo vệ trọng điểm chống lụt bão trên các tuyến đê sông, đê biển; chủ động các phương án phòng, chống giảm nhẹ đến mức thấp nhất thiệt hại khi thiên tai xảy ra, nhất là các xã ven biển. Đặc biệt, kiểm tra, xác định các khu vực đê xung yếu và những khu vực nguy hiểm trên địa bàn, phối hợp với sở, ngành liên quan để xuất kinh phí đầu tư xây dựng.

MẠNH THẮNG

12/80 mẫu rầy lưng trắng dương tính với vi rút gây bệnh lùn sọc đen

Từ đầu tháng 3 đến nay, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật đã có 3 lần gửi mẫu rầy lưng trắng đi giám định vi rút gây bệnh lùn sọc đen (LSĐ). Kết quả, có 12/80 mẫu (15%) dương tính với vi rút gây bệnh LSĐ.

Mặt khác, theo điều tra của ngành nông nghiệp, rầy lưng trắng lúa 2 dự báo sẽ nở rộ từ cuối tháng 3 đến đầu tháng 4, đây là nguồn rầy có nguy cơ truyền vi rút gây bệnh LSĐ cho lúa xuân và tích lũy mật độ gây hại cho các lứa tiếp theo.

Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật khuyến cáo các địa phương phòng, trừ rầy lưng trắng khi ruộng có mật độ khoảng 800 con/m² trở lên để hạn chế môi giới truyền vi rút gây bệnh LSĐ, đồng thời thường xuyên kiểm tra đồng ruộng phát hiện các khóm lúa có biểu hiện thấp lùn, lá xanh đậm, rễ ngắn, cứng, kém phát triển, rễ đâm ngang thì tiến hành nhổ bỏ tiêu hủy ngay nguồn bệnh.

NGÂN HUYỀN